

Dokumentnamn

Beslut

Beslutsdatum

2022-01-17

Diarienummer

Ö 83-2021/3.1

Klagande

Stockholms universitet

Överklagat beslut

Etikprövningsmyndighetens beslut den 9 november 2021, dnr 2021-05016, se Bilaga

Projekttitel

Effekter av arbetslöshetsförsäkringens utformning på anslutningsgraden

Saken

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen)

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden för etikprövning ändrar inte det överklagade beslutet.

Bakgrund

Enligt ursprungsansökan var projektets överordnade syfte att undersöka arbetslöshetsförsäkringens utformning; om den ska vara obligatorisk eller frivillig, premienivåns påverkan på anslutningen till försäkringen, lämplig ersättningsnivå och maximal tidsperiod för ersättning. Effekter av ett minskat försäkringsskydd mäts därefter som påverkan på konsumtionen, på hälsan och på arbetsmarknaden för dessa individer. Registerdata har tillhandahållits av SCB, Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten, Krigsarkivet/Pliktverket samt Arbetsförmedlingen. Grundpopulationen är hämtad från Registret för totalbefolkningen och består av alla individer från 3 års ålder och uppåt (ca. 15 milj.) födda 1933–2000 samt deras make, maka, sambo, föräldrar, syskon och barn. Individpopulationen matchas sedan mot SCB:s Jobbregister och alla företag som får träff utgör sedan företagspopulationen medan de övriga är kontrollpopulationen. Data är kodad och kodnyckeln finns hos SCB. En förlängning till 31 december 2023 har beviljats för framtida kompletteringar och utvidgningar av databasen.

I en ändringsansökan är frågeställningen utvidgad till att även omfatta Försäkringskassans uppgifter om beviljade och avslagna bidrag, inklusive handläggare för respektive ärende, Brottsförebyggande rådets data om brott och misstänkta brott, Kronofogdens uppgifter om skulder och skuldsaneringar (inkl. information om handläggare), data över patentägare, uppgifter från fastighetsregistret, arbetsgivardeklarationer, och koncernregistret. Uppgifterna ska matchas mot utökade data från Socialstyrelsen och uppdateras årligen på obestämd tid.

Dokumentnamn
Beslut
Beslutsdatum
2022-01-17

Diarienummer
Ö 83-2021/3.1

Etikprövningsmyndigheten avslag ansökan med motiveringen att det givet frågeställningen saknas en fullgod motivering till varför så stora mängder registerdata måste samlas in. Detta gäller i synnerhet informationen om lagöverträdelser vilken inte ingår i det sedan tidigare godkända projektet där endast personuppgifter rörande hälsa finns med. Myndigheten fann de föreslagna ändringarna alltför omfattande för att betraktas som en ändring av existerande projekt.

Klaganden motiverar datauttaget med att skuldsättning, innovation och brottslighet endast är ytterligare mått på välbefinnande eller avsaknad därav och att tanken är att undersöka hur arbetslösheten i sig samt arbetslöshetsförsäkringens utformning påverkar dessa parametrar.

Skäl för beslutet

Ett godkännande ska avse ett visst projekt eller en del av ett projekt eller på annat sätt avgränsad forskning (Prop. 2002/03:50, s. 195). Ett projekt är oftast avgränsat med avseende på den vetenskapliga frågeställningen, antalet forskningspersoner som ska delta, forskningsledningen, antalet forskare och annan personal som ska ingå i projektet, finansiering och budgetering osv. Några generella, principiella godkännanden till att under oöverskådlig framtid få utföra forskning på ett visst material, inom ett visst område eller dylikt kan inte lämnas. Överklagandenämnden finner att de föreslagna ändringarna är alltför omfattande, såväl avseende tidsperiod som mängden data för att betraktas som endast en ändring av ett pågående projekt. Dessutom har den vetenskapliga frågeställningen utvidgats till den grad att det är svårt att se att det längre är sambandet mellan arbetslöshetsförsäkringens utformning och anslutningsgraden som nu är föremål för forskningen. Överklagandenämnden ändrar därför inte det överklagade beslutet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

Detta beslut har fattats av Carina Gunnarsson, Yvonne Lundberg Giwerzman (föredragande), Kjell Asplund, Anna Sarkadi, Ann Wennerberg Bengt Gustafsson och Lena Näslund. Vid den slutliga handläggningen har dessutom ersättarna Gert Helgesson, Christina Eintrei, Ingemar Engström, Johan Fritzell och Birgitta Hübinette samt kanslichefen Jörgen Svidén, administrativa sekreteraren Katarina Gate Lundgren och juristerna Amelie Metz och Johanna Sjöcrona deltagit.

På Överklagandenämndens vägnar

Carina Gunnarsson
Ordförande